

KURIKAN KAUPUNKI
Ympäristölautakunta
Koulupolku 5, PL 500
61301 Kurikka

PÄÄTÖS
Antopäivä
7.6.2024

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen päätös, joka koskee maa-ainesasetuksen (926/2005) 1 §:n mukaista lupahakemusta hiekan ja soran ottamiseksi.

Hakija

Yrjö Latva-Luopa Oy
Hitsaajankatu 1
61300 Kurikka

Maanomistaja

Yrjö Latva-Luopa Oy

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslaki 4 §.

Lupaviranomaisen toimivalta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen maa-aineslain 7 §:n mukaan.

Asian vireilletulo ja aikaisemmat luvat

Asia on tullut vireille Kurikan kaupungin ympäristölautakunnalle 8.3.2024 jätetyllä hakemuksella, jota on täydennetty 22.3.2024. Kyseessä on uusi lupahakemus. Kiinteistöllä Soramaa 15:0 on voimassa 24.1.2032 asti Kurikan kaupungin ympäristölautakunnan 19.1.2022 (§16) myöntämä maa-aineslupa soran ja hiekan ottamiseen (42 500 m³-ktr). Nyt vireillä oleva hakemus koskee voimassa olevan maa-ainesluvan mukaisen alueen viereistä aluetta. Samalla alueella on myös ollut aiempaa maa-ainesten ottoa.

Kohde, ympäristön tila ja laatu

Ottamisalue sijaitsee Kurikan kaupungin Koiviston kylässä tilalla Soramaa 15:0. Ottaminen ulottuu myös osittain kiinteistöille Latvasanta 301-402-7-186 ja Hoiskanhieta 301-402-7-190. Kiinteistöt ovat hakijan omistuksessa.

Ottamisalue sijaitsee 1E-luokitellun Pitkämönkangas-Keltamäen pohjavesialueen (nro 1030151) pohjaveden muodostumisalueella. Pohjaveden päävirtaussuunta on etelästä pohjoiseen. Alueella ei ole pohjavedenottoita.

Alue on toiminut soranoton piirissä jo yli 30 vuotta. Maa-ainekset koostuvat hienoista, mutta vettäläpäisevistä hiekasta ja hiedasta. Alueen ympäristö on metsätalousmaata.

Ottoalueen maanpinnan korkeimmat kohdat sijaitsevat tasossa +93,5 m ja alimmillaan suunnitellulla ottotasolla +85,3 m.

Alueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisten, harvinaisten tai erityistä suojelua vaativien eliölajien esiintymiä tai vastaavia luontotyypppejä. Lähimpään vesistöön, Pitkämonluomaan, on ottamisalueen länsireunalta matkaa noin 300 metriä.

Lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee luoteessa yli 600 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Ottoalueen ja asutuksen välissä on metsää ja muuta puustoa näkö- ja äänies-teenä.

Ottotoiminta ja sen laajuus

Hakemuksen mukaan alueelta otetaan soraa ja hiekkaa yhteensä 80 000 m³-ktr ja vuotuinen otto on 6 000 - 12 000 m³-ktr riippuen kulloisesta markkinatilanteesta. Ottamisalueen pinta-ala on 1,43 hehtaaria. Lupaa haetaan 10 vuoden ajaksi, jonka viimeinen vuosi on varattu varastokasojen poiskuljetukseen sekä ottoalueen maisemointiin. Alimmaksi ottamistasoksi on suunnitelmassa esitetty +85,30 m. Ottotason korkeus perustuu mitattuihin pohjavesitietoihin. Ottotoiminta tullaan toteuttamaan siten, että pohjaveden pintaan jätetään vähintään 4 metrin koskematon suojakerros. Ylimmäksi pohjavesikoroksi on mitattu +80,82 m ja keskimääräiseksi korkeusasemaksi on ilmoitettu +80,45 m.

Ottotoiminnan tarkoitus on yhtyä yhteisellä ottotasolla samalla kiinteistöllä sijaitsevan voimassa olevan maa-ainesluvan mukaisen ottotason kanssa. Lisäksi kiinteistön Kurikan kivi 7:204 maa-ainesluvan haltijan kanssa on sovittu luiskanvaihdosta kiinteistöjen rajalla. Molemmat osapuolet voivat ottaa maa-aineksia rajaansa saakka siten, että tilojen pohjat yhtyvät rajalla. Ottoalueen luiskat tullaan muotoilemaan pääsääntöisesti kaltevuuteen 1:3, kuitenkin niin, että luiskan kaltevuus voi vaihdella 1:2 ja 1:4 välillä.

Uusia tieyhteyksiä ei tarvitse rakentaa, sillä ottamisalue sijaitsee olemassa olevien tieyhteyksien varressa. Ottaminen ei tarvitse sähköä. Tarvittaessa sähkö tuotetaan aggregaatilla.

Ottamistoiminnan päätyttyä alue tullaan maisemoimaan ottamissuunnitelman mukaiseen muotoon. Luiskiinkin kylvetään heinäkasperjeja sitomaan hiekkamaata sekä luiskiinkin ja pohjalle istutetaan puuntaimia. Alueen loppukäyttö on metsätalousmaata.

Kaavoitustilanne

Alue on kaavoittamatonta haja-asutusaluetta.

Hakemuksen käsittely

Lupahakemuksen vireilläolosta on kuulutettu 25.3. – 2.5.2024 välisenä aikana Kurikan kaupungin verkkosivustolla. Hakemuksen vireille tulosta on erikseen tiedotettu seuraavia naapurikiinteistöjen omistajia:

kiinteistön nimi:

kiinteistön rekisterinumero:

Autiontie	301-402-7-177
Hoiskanmetsä	301-402-7-191
Kurikan Kivi	301-402-7-204

Lausunnot, muistutukset, mielipiteet ja vastineet

Hakemuksesta ei ole jätetty huomautuksia.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue on antanut hakemuksesta seuraavan lausunnon:

”Maa-ainesten ottamisalue sijoittuu kokonaan vedenhankintaa varten tärkeälle Pitkämonkangas-Keltamäen pohjavesialueelle (1030151), jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (luokka 1E).

Maa-ainesta ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa (MAL 3 §).

ELY-keskuksen käsityksen mukaan alueelle voidaan myöntää maa-aineslupa ilman vesilain mukaista lupaa, kun otetaan huomioon seuraavat seikat:

Alin ottotaso tulee koko ottamisalueella toteutua niin, että ylimmän mitatun pohjavedenpinnan tason päälle jää kaikissa tilanteissa vähintään neljän (4) metrin koskematon suojakerros. Mikäli alueen luoteisosassa suojakerrospaksuus on riittämätön, tulee alueelle tehdä täyttö otettavalla maa-aineksella niin, että vähintään neljän (4) metrin suojakerrospaksuus toteutuu.

Ottamisalueen pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailu voidaan toteuttaa alueen lounaispuolella sijaitsevan luvan pohjavesitarkkailulla, kuitenkin niin, että lounaispuolelle myönnetyn luvan voimassaolon päätyttyä 24.1.2032 tarkkailua jatketaan nyt haettavan alueen luvan voimassaolon päättymiseen saakka. Olemassa olevaan pohjavesitarkkailuun tulee lisätä pohjavesinäytteenotto kerran vuodessa.

Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailu

Pohjaveden pinnankorkeutta tulee seurata pohjaveden havaintoputkista säännöllisesti neljästi vuodessa (maalis-, kesä-, syys-, joulukuu) koko luvan voimassaoloajan. Ylimmän mitatun luonnollisen pohjavedenpinnan yläpuolelle tulee aina jäädä vähintään neljä (4) metriä paksu koskematon suojakerros. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määrittellä niin, että suunniteltu vähintään neljän (4) metrin suojakerros toteutuu. Yhdestä pohjaveden havaintoputkesta tulee lisäksi ottaa tarkkailunäyte vuosittain. Näytteestä tulee määrittää alkaliniteetti, kalsium + magnesium, kalsium, kemiallinen hapenkulutus, magnesium, mangaani, mineraaliöljyt, pH, rauta ja sähkönjohtavuus. Tarkkailuun käytettävät havaintoputket tulee kirjata lupaan.

Pohjaveden tarkkailutulosten toimittaminen Pohjaveden laatu- ja pinnankorkeustulokset tulee toimittaa sähköisessä muodossa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaa-

moon (kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi) vuosittain tammikuun loppuun mennessä ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään siirrettäväksi. Korkeustietojen siirtämistapana voidaan käyttää joko VYH-tiedonsiirtotapaa tai XML-tiedonsiirtotapaa. Vedenlaatutietojen ensisijainen siirtotapa on suoraan laboratorion pohjavesitietojärjestelmään sähköisenä VYH-tiedostona tai vaihtoehtona on lähettää VYH-tiedosto Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon.

Lupaharkinnassa tulee lisäksi huomioida oheisessa liitteessä esitetyt asiat.” Lausunnon liitteessä on esitetty yleisiä lupaharkinnassa huomioitavia asioita.

Hakija ei ole antanut vastinetta.

Tarkastukset

Paikalle on tehty 27.5.2024 erillinen tarkastus. Paikalla olivat ympäristöinsinööri Jona Franttila, suunnittelija Harri Pollari ja hakijan edustaja Kari Mäenpää. Tarkastuksella sovittiin, mistä pohjavesiputkesta otetaan pohjavesinäyte kerran vuodessa ja havainnoidaan ottamisaluetta. Alueen pv-putket ovat ohuita rautaputkia, joista vesinäytettä ei saa otettua. Hakija asentaa uuden muovisen pv-putken HP1-putken viereen tai korvaa olemassa olevan putken, joka sijaitsee kiinteistöllä Latvasanta 301-402-7-186. Tarkastuksesta ei ole tehty erillistä muistiota.

Lupapäätöksen ratkaisu

Ympäristölautakunta päättää myöntää Yrjö Latva-Luopa Oy:lle maa-ainesten ottamisluvan soran ja hiekan ottamiseen Kurikan kaupungin Koiviston kylässä sijaitsevilla tilalla Soramaa 15:0. Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti alla olevin muutoksin ja ehdoin.

Ottamisalue, kokonaisottomäärä ja alin ottamistaso

1. Ottamisalue on ottamissuunnitelman mukainen alue. Ottamisalue yhdistetään jo otettuihin naapurikiinteistöihin sopimuksen mukaisesti. Otettava kokonaismäärä on enintään 80 000 m³-ktr. (MAL 11 §)

2. Alin ottamistaso on +85,30 m (N2000). Alin ottamistaso tulee kuitenkin toteuttaa seuraamalla pohjaveden pinnan korkeutta riittävän usein ottamisen aikana, jotta pohjaveden pinnan yläpuolelle jää 4 metrin suojakerros. (MAL 11§)

Toimet ennen ottamisen aloittamista

3. Ennen ottotoiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta aloitustarkastuksen pitämistä alueella ja annettava jäljempänä kohdassa 4. määrätty vakuus. (MAL 11 §, MAa 7 §)

4. Lupaehtojen noudattamisen vakuudeksi on ennen ottamistoiminnan aloittamista asetettava 4000 €:n hyväksyttävä vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1 vuoden luvan voimassa olon päättymisen jälkeen, mutta kuitenkin niin kauan, että lu-

van jälkihoitovelvoitteet ovat kokonaisuudessaan suoritettu ja luvan valvontaviranomainen on ne hyväksynyt. (MAL 12 §, MAa 8 §)

Alueen hoito ja käyttö luvan voimassaoloaikana

5. Kaivussa on noudatettava erityistä puhtautta eikä pohjaveden asemaa muuteta. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata ottamissuunnitelmakartoille merkityistä pohjavesiputkista vähintään neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Tarkkailutiedot tulee toimittaa havaintopaikkatietoineen vuosittain tammikuun loppuun mennessä valvontaviranomaiselle ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle. (MAL 11 §)

6. Alueelle asennettavasta uudesta pohjaveden havaintoputkesta tulee ottaa tarkkailunäyte vuosittain. Näytteestä tulee määrittää alkaliniteetti, kalsium + magnesium, kalsium, kemiallinen hapenkulutus, magnesium, mangaani, mineraaliöljyt, pH, rauta ja sähkönjohtavuus. Vedenlaatutiedot tulee toimittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon lausunnon mukaisesti sekä luvan valvontaviranomaiselle. (MAL 11 §)

7. Alueella ei tule säilyttää poltto- tai voiteluaineita. Ottamisalueella ei saa säilyttää tai varastoida myöskään tarvikkeita jotka eivät liity ottamistoimintaan. (MAL 11 §)

8. Alueelle tankkausta varten tuotavien polttoainesäiliöiden on oltava rakenteeltaan tiiviitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja ne on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Ottamistoimintaa varten olevat koneet tulee tankata hakemuksessa esitetyn mukaisen tankkausalustan päällä.

Mahdollisista vuoto- ja vahinkotilanteista on ilmoitettava välittömästi palo- ja pelastusviranomaiselle sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin laajemman vahingon estämiseksi (MAL 11 §)

Jälkihoitotoimenpiteet

9. Alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee toteuttaa viimeistään luvan viimeisenä voimassaolo vuotena. (MAL 11 §)

10. Ottamisalueen luiskat ja pohja tulee muotoilla ja maisemoida ottamissuunnitelman mukaisesti. Viereisiin ottamisalueisiin yhdistettävät luiskat tasoitetaan mahdollisimman hyvin ympäristöön sopiviksi. (MAL 11 §)

12. Maa-ainestenottotoiminnan päätyttyä on luvanhaltijan pyydettävä alueelle loppu-tarkastusta valvontaviranomaiselta. (MAa 7 §)

Raportointi ja ilmoitusvelvollisuus

13. Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä ensisijaisesti NOTTO-tietojärjestelmän kautta. (MAL 23 a §)

14. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. (MAL 13 a §)

Päätöksen perustelut

Kyseisen maa-aineksen ottaminen ja järjestely hakemuksen mukaan eivät ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Ottamistoiminta ei vaikeuta alueen tulevaa kaavoitusta eikä turmele maisemakuvaa. Lupaehdot on annettu luonnolle, maisemaan ja pohjavedelle kohdistuvien vahingollisten vaikutusten minimoimiseksi. Nykyisten ohjeiden mukaista suojavyöhykettä naapuritilojen rajoihin ei ole määrätty koska ottamisalue yhdistetään jo aiemmin otettuihin tiloihin.

ELY-keskuksen lausunnossa otetaan kantaa alueen luoteisosan suojakerrospaksuuteen. Alkuperäisiä ottosuunnitelma- ja leikkauskuvia on korjattu luoteisosan kohdalta siten, ettei ottaminen ulotu jo otetulle, vuonna 1997 päättyneen maa-aineluvan alueelle. Täten tämän maa-aineluvan mukainen otto ulottuu vain tasolle +85,3 m koko alueella.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta luvan päätöspäivästä. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 5.6.2034.

Lupahakemuksen käsittelymaksu

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavien maksujen (YmpLtk 16.12.2020 § 144, voimassa alkaen 1.2.2021) perusteella peritään tämän luvan ottamissuunnitelman 1130 €.

Lisäksi taksan mukaisesti peritään 15 €/kuultu naapuri/asianosainen, yhteensä 45,00 € (3 erikseen kuultua asianosaista).

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta peritään vuosittain maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Luvan myöntämishetkellä voimassa olevan taksan mukainen, vuosiottomäärään perustuva valvontamaksu on 176 €/vuosi.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös annetaan tiedoksi julkaisemalla kuulutus ja lupapäätösasiakirjat Kurikan kaupungin internetsivustolla 7.6.2024. Päätös on lainvoimainen muutoksenhakuajan jälkeen, 16.7.2024, jollei päätökseen haeta muutosta hallinto-oikeudelta.

Päätös: Hakija

Tiedoksi: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ Ympäristö- ja luonnonvarat –vastuualue (Dnro EPOELY/891/2024)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään (MAL 20 §). Valitusosoitus on tämän lupapäätöksen liitteenä.

Sovelletut säännökset

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 20, 23, 23 a §

Valtioneuvoston asetus (926/2005) maa-ainesten ottamisesta 1-3, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus (379/2008) kaivannaisjätteistä

Lisäksi on huomioitu Ympäristöhallinnon ohje 30/2023: Maa-ainesten ottaminen –
Opas ainesten kestävään käyttöön